

A HÖÖK ÁLLÁSPONTJA ÉS JAVASLATAI A TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYI RENDSZEREK ÁTLÁTHATÓSÁGÁRÓL

Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája
2024. október

Impresszum

Készítette: Bódig Péter, rendezvényekért felelős elnökségi tag

Szerkesztette: Bódig Péter

Felelős kiadó: Eszterhai Marcell, elnök

Elfogadta:

a HÖÖK Közgyűlése 66/3/2024(X.26.) számú határozatával
Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája 2024

Vezetői összefoglaló

A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája (HÖÖK) 35 éves jubileumi díszközgyűlésén elfogadott „HÖÖK Jövőkép '24” dokumentum egy átfogó elemzést nyújt a felsőoktatási hallgatók jelenlegi helyzetéről és kihívásairól. Ezen anyag célja, hogy bemutassa a hallgatók érdekeit képviselő HÖÖK, valamint a helyi hallgatói önkormányzatok álláspontját, javaslatait és a megvalósításhoz kapcsolódó akcióterveket.

A dokumentumban kiemelt figyelmet fordítottunk az oktatási követelmények átláthatóságára, amely a hallgatók tanulmányi előmenetele szempontjából kritikus kérdés.

A hallgatók visszajelzései alapján a tantárgyi követelmények gyakran nem egyértelműek, és ez nehezíti a számonkérésre való felkészülést. A hallgatók sok esetben nem tudják pontosan, hogy mire számíthatnak egy-egy vizsga kapcsán, illetve hogy melyek azok a tananyagok, amelyek a számonkérés alapját képezik. Ez a helyzet hátráltatja a hallgatók előrehaladását, és negatív hatással van a tanulmányaik eredményességére.

A HÖÖK javaslata ezért az, hogy a tantárgyi követelményeket a lehető legnagyobb átláthatósággal és részletességgel kelljen a hallgatók számára elérhetővé tenni. Ez alapvető fontosságú ahhoz, hogy a hallgatók megfelelően tudjanak készülni a vizsgákra, és így biztosítható legyen a magas szintű oktatás, továbbá könnyebben összehasonlíthatóak lennének a különböző felsőoktatási intézmények kurzusai. *(87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet: (4) * Az intézményi tájékoztatót a felsőoktatási intézmény honlapján, papíralapú formátumban vagy elektronikus adathordozón a felsőoktatási intézmény szabályzatában meghatározottak szerint is nyilvánosságra kell hozni oly módon, hogy annak valamennyi módosítása és a változás beállításának hatálya a hallgatók számára a jogviszonyuk fennállása alatt egyértelműen követhető legyen. Forrás: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1500087.kor>)*

A most elkészült útmutató (guide) ezt az elvet követi és azt a célt szolgálja, hogy egységesítse és egyértelművé tegye a követelményrendszereket minden felsőoktatási intézmény számára, hogy biztosítsuk a hallgatók számára a tiszta és átlátható követelményeket a tanulmányi előrehaladás érdekében.

Tantárgyi átláthatósági guide

I. rész: Tantárgyi adatlapok elérhetősége

A tantárgyi adatlapok (TAD) könnyű és széleskörű hozzáférhetősége alapvető fontosságú a hallgatók számára, hiszen ezek biztosítják számukra a megfelelő tájékozódást a tantárgyi követelményekről, a tanulási eredményekről és a vizsgakövetelményekről. Azokban az intézményekben, ahol a TAD-ok könnyen hozzáférhetők, a hallgatók számára átláthatóbb és kiszámíthatóbb a tanulmányi előrehaladás. Mindazonáltal számos esetben tapasztalható, hogy a tantárgyi adatlapok hozzáférése korlátozott, például csak egyetemi IP-címről érhető el, vagy csak akkor válnak elérhetővé a hallgatók számára, ha már felvették a tantárgyat a Neptun rendszerben.

Ez a gyakorlat azonban hátrányosan befolyásolja a hallgatók döntési és felkészülési lehetőségeit, hiszen az információkhoz való korai hozzáférés hiánya nehezíti a tantárgyak megfelelő kiválasztását és a tanulmányi tervezést. Fontos, hogy a hallgatók már a tantárgyfelvétel előtt részletes információkat kapjanak a követelményekről és a tanulási eredményekről, hogy tudatos döntést hozhassanak tanulmányaikkal kapcsolatban.

Javaslat:

Javasoljuk egy olyan átfogó weboldal vagy rendszer kialakítását, amely lehetővé teszi, hogy a hallgatók bárhol is hozzáférhessenek a tantárgyi adatlapokhoz, függetlenül attól, hogy a tantárgyat már felvették-e vagy sem. Ennek a rendszernek a meglévő platformokhoz, például a tananyagokhoz és jegyzetekhez kapcsolódó online felületekhez hasonlóan kell működnie, így biztosítva, hogy minden szükséges információ egy helyen, könnyen elérhető legyen.

Egy jó példát nyújt erre a BME GTK által alkalmazott felület, ahol a tantárgyi adatlapok szabadon hozzáférhetők a következő linken: <https://edu.gtk.bme.hu/local/tad/view.php>. Ennek a modellnek az elterjesztése jelentősen hozzájárulhat a hallgatók tájékozottságához, segítve a tudatos tantárgyválasztást és a felkészülést, ezzel is növelve a tanulmányi sikerességet.

II. rész: Tantárgyi adatlapok tartalma

A jelenlegi gyakorlat alapján számos tantárgyi adatlap (TAD) hiányosságokat mutat, ami jelentős problémák forrása lehet mind a hallgatók, mind az intézmények számára. Az ilyen hiányos adatlapok több szempontból is kedvezőtlen hatásúak: egyrészt a hallgatók nem kapnak megfelelő tájékoztatást a tantárgyi követelményekről, ami zavart kelthet a felkészülésük során.

Továbbá, a "Tanulási eredmények" rovatban gyakran tapasztalható, hogy túl sok deskriptort sorolnak fel egy adott tárgy kapcsán, ami azt eredményezi, hogy a hallgatók esetenként 15-20 különböző tanulási eredményt várnak el egyetlen tárgy teljesítése során. Ez a gyakorlat nemcsak félrevezető lehet a hallgatók számára, de

az oktatók felé is irreális elvárásokat támaszthat, melyek nem tükrözik reálisan az adott tárgy keretein belül megszerezhető tudást és kompetenciákat.

Javaslat:

A hallgatók megfelelő tájékoztatásának érdekében elengedhetetlen, hogy minden tantárgy adatlapja az intézményi Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat, valamint a megküldött tantárgyi adatlapminta alapján, részletesen és átláthatóan kerüljön kidolgozásra. Ezeket az adatlapokat hozzáférhetővé kell tenni a hallgatók számára, ezzel biztosítva a megfelelő tájékoztatást a tantárgy követelményeire vonatkozóan.

A tanulási eredmények meghatározása során pedig kiemelten javasolt az [ECTS \(European Credit Transfer and Accumulation System\) Users' Guide](#) és az [EAR \(European Area of Recognition\) Manual](#) iránymutatásainak figyelembevétele. Ezek a dokumentumok arra mutatnak rá, hogy tantárgyanként 6-8 tanulási eredmény optimálisnak tekinthető. Ennél több tanulási eredmény meghatározása túlzott elvárásokat támaszthat, amely szembemegy az oktatás célkitűzéseivel, amelyeknek inkább a reális célok és kompetenciák elérésére kellene fókuszálnia.

Ezen javaslatok végrehajtása elősegíti az intézmények közötti egységes elvárásokat és biztosítja a hallgatók számára a tiszta és átlátható követelményrendszert, ami központi eleme a tanulmányi sikerességüknek.